

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра інформаційних систем та технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ЄВРОПЕЙСЬКА ГРАНТОВА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНИХ ОБМІНІВ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 «Соціальні та поведінкові науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 «Економіка»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Біла Церква – 2020

Робоча програма з навчальної дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 051 «Економіка», третій рівень вищої освіти / Укладач: В.В. Новікова. Біла Церква: БНАУ, 2020. 20 с.

Розробник: В.В. Новікова, кандидат екон. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем та технологій (Протокол № 2 від 26 серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри інформаційних систем та технологій,
кандидат екон. наук, доцент

М.І. Трофимчук

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 31.08 2020 р.)

Голова науково-методичної комісії
доктор екон. наук, професор

І.М. Паска

Гарант ОП «Економіка»
доктор екон. наук, професор

О.М. Варченко

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЄВРОПЕЙСЬКА ГРАНТОВА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНИХ ОБМІНІВ»	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6.1. Лекції	9
6.2. Практичні	12
6.3. Самостійна робота	15
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	16
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	16
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	19
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з планом на 2020-2021 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» для денної та заочної форми навчання виділено 150 академічних годин (5 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 60 години (лекції – 28, практичні – 30, іспит – 2), самостійна робота – 90 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 051 «Економіка»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – розрахункове		2-й	2-й
Загальна кількість академічних годин – 150		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи аспіранта – 4		<i>Лекції</i>	
	28 год.	6 год.	
	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Практичні	
		30 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	136 год.
		Підсумковий контроль: іспит (2 год.)	

Метою вивчення дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» є набуття здобувачами вищої освіти 3-го (освітньо-наукового) рівня знань, умінь і навичок щодо засвоєння можливостей і умов отримання грантової підтримки для наукових досліджень, а також з особливостей входження до європейського освітнього та наукового простору.

Завдання навчального курсу:

1. Сформувати якісне розуміння молодими науковцями ролі грантової підтримки в системі фінансування наукових досліджень, в розвитку науки та суспільства.

2. Стимулювати інтерес до розробки досліджень, що відповідатимуть

сучасним науковим запитам та пошуку ресурсів на проведення цих досліджень.

3. Напрацювати вміння формулювати цілі дослідження не тільки на науковому рівні, але і враховуючи вимоги, що висувуються організаціями, які надають грантову підтримку.

4. Спонукаати до раціонального вибору моделі подання на грантову допомогу, розрізнення індивідуальних та групових заявок, оцінки умов стажування та залучення декількох видів підтримки в рамках одного проекту.

5. Сприяти розвитку компетентності грамотного оформлення документації на всіх етапах отримання допомоги.

6. Підготувати до правильного планування витрат та ресурсів, що потребуватиме дослідження, складання бюджету, реальної оцінки наявних ресурсів та обсягів роботи.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» базується на знаннях такої дисципліни як «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (написання апікацій англійською мовою), яка вивчалась на 1-му курсі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Економіка» відповідно до ОНП	Результати навчання з дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів»
<p>ПРН 2. Фахово презентувати результати досліджень у вітчизняному та міжнародному просторі, в т.ч. наукових публікаціях, практично використовувати українську та іноземну мову (усно та письмово) в науковій, інноваційній та педагогічній діяльності, забезпечувати підвищення показників публікаційної активності</p>	<p>РН 2.1. Вміти професійно презентувати результати свої досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах.</p>
<p>ПРН 4. Ініціювати інноваційні міждисциплінарні наукові проекти, володіти креативністю,</p>	<p>РН 4.1. Вміти знаходити програми академічної мобільності з фаху, аналізувати основні варіанти та обирати</p>

<p>забезпечувати лідерство та повну автономність їх реалізації</p>	<p>програми академічних обмінів; РН 4.2. Здатність розробляти порядок наукового стажування (оформлення документів, терміни, фінансування витрат) та реалізовувати наукове відрядження.</p>
<p>ПРН 6. Мати навички міжособистісних взаємодій в міжнародному та національному середовищі з питань економіки з представниками різних фахових груп (науковою, освітньою, експертною), суспільством в цілому, вміти працювати в команді</p>	<p>РН 6.1. Розуміти систему основних організацій донорів (міждержавні організації, урядові, суспільні, приватні та корпоративні донори). Вміти опрацьовувати джерела для пошуку фахової інформації. РН 6.2. Ініціювати інноваційні комплексні проєкти. Вміти здійснювати стратегічне планування підготовкою проєктної пропозиції, формувати проєктну команду, розробляти та реалізовувати проєкти, презентувати результати своїх досліджень.</p>
<p>ПРН 11. Мати навички щодо формулювання наукової гіпотези й завдання, планування, проведення та впровадження спеціальних наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності, трансферу нових знань</p>	<p>РН 11.1. Здатність розуміти і застосовувати на практиці теоретичні та методичні аспекти дисципліни (поняття гранту; класифікація грантових програм; законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги).</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЄВРОПЕЙСЬКА ГРАНТОВА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНИХ ОБМІНІВ»

Змістовий модуль 1.

Грантова політика у міжнародному освітньому просторі. Особливості підготовки грантового проєкту

Тема 1.1. Загальна характеристика дисципліни. Фонди та гранти: визначення, специфіка і класифікація.

Тема 1.2. Європейська грантова система підтримки наукових досліджень як основа міжнародної співпраці науковців.

Тема 1.3. Загальні дані про європейські грантоутворюючі організації.

Тема 1.4. Структура підготовки проєкту на отримання гранту.

Тема 1.5. Написання наукового проєкту.

Тема 1.6. Характеристика етапів подання проєктної заявки. Шляхи впровадження грантового проєкту.

Тема 1.7. Підбір та характеристика ресурсів для пошуку освітніх програм, грантів та стипендій.

Змістовий модуль 2.

Академічна мобільність як фактор інтеграції України у європейський науково-освітній простір

Тема 2.1. Освітні програми країн Європейського Союзу (ERASMUS+ мобільність студентів та викладачів у вищій школі; співробітництво для інновацій та обміну кращими практиками, підтримка реформ у сфері вищої освіти).

Тема 2.2. Міжнародна програма ERASMUS MUNDUS, її мета, характеристика.

Тема 2.3. Міжнародна програма TEMPUS, її мета, характеристика.

Тема 2.4. Освітні програми Великобританії та Франції.

Тема 2.5. Освітні програми США та Німеччини.

Тема 2.6. Програма «Горизонт 2020», її сутність, мета, характеристика.

Тема 2.7. Міжнародні літні школи, їх сутність, характеристика, класифікація.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	і	інд	СРА		л	п	і	інд	СРА
<i>Змістовий модуль 1.</i>												
Грантова політика у міжнародному освітньому просторі. Особливості підготовки грантового проекту												
Тема 1.1	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 1.2	10	2	2			6	10					9
Тема 1.3	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 1.4	10	2	2			6	10					9
Тема 1.5	11	2	2			7	11					9
Тема 1.6	10	2	2			6	10					9
Тема 1.7	10	2	2			6	10	1	1			9
Разом за модулем 1	73	14	14	–	–	45	73	3	3	–	–	63
<i>Змістовий модуль 2.</i>												
Академічна мобільність як фактор інтеграції України у європейський науково-освітній простір												
Тема 2.1	13	2	4			7	13	1	1			9
Тема 2.2	11	2	2			7	11					9
Тема 2.3	11	2	2			7	11					9
Тема 2.4	10	2	2			6	10	1	1			9
Тема 2.5	10	2	2			6	10					9
Тема 2.6	10	2	2			6	10					9
Тема 2.7	10	2	2			6	10	1	1			10
Разом за модулем 2	75	14	16	–	–	45	75	3	3	–	–	73
Всього	150	28	30	2	–	90	150	6	6	2	–	136

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, і – іспит; інд – індивідуальні завдання, СРА – самостійна робота аспіранта.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p><i>Змістовий модуль 1.</i></p> <p>Грантова політика у міжнародному освітньому просторі. Особливості підготовки грантового проєкту</p>	
<p>Тема 1.1. Загальна характеристика дисципліни. Фонди та гранти: визначення, специфіка і класифікація. Обґрунтування поняття «фонд». Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Вибір фонду. Сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України. Класифікація грантів. Грантодавчі установи. Пошук гранту. Інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела пошуку грантів.</p>	2
<p>Тема 1.2. Європейська грантова система підтримки наукових досліджень як основа міжнародної співпраці науковців. Теорія системи функціонування грантової підтримки. Види грантів та типи організацій, що її надають. Роль грантів для побудови наукових досліджень. Загальнонаукове значення взаємодії з організаціями, що зацікавлені в популяризації науки або наукових дослідженнях певної сфери.</p>	2
<p>Тема 1.3. Загальні дані про європейські грантоутворюючі організації, Канади, США, Японії. Освітні гранти країн Європейського Союзу, Канади, США, Японії тощо. Грантова програма для студентів (The Student Grants and Scholarships). Грантова програма «Pontica Magna», стипендіальні гранти фонду Джина Хааса і т.д. Стипендії для молодих науковців, викладачів, дослідницькі гранти вітчизняних та зарубіжних фондів: Міжнародний Вишеградський фонд (The International Visegrad Fund – IVF), Фонд Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства (ЄІСП), (ENPI Cross-border Cooperation Programme), програма «Марії Кюрі» сьомої рамкової програми ЄС (Marie Curie International Incoming Fellowship), Європейський науковий фонд (European Science Foundation), Бельгійський національний фонд підтримки наукових досліджень (Belgian National Fund for Scientific Research), Німецька академічна служба обмінів (Deutscher Akademischer Austausch Dienst), Фонд громадських досліджень і розвитку (Civilian Research and Development Foundation (CRDF), IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів) International Research and Exchanges Board тощо.</p>	2
<p>Тема 1.4. Структура підготовки проєкту на отримання гранту. Розробка проєкту (структура, базові елементи, пріоритети). Моніторинг можливих джерел фінансування (державні та приватні</p>	2

фонди). Стратегії наукових досліджень. Бюджет проекту. Визначення ліміту часу для виконання проекту. Виконавці проекту.	
Тема 1.5. Написання наукового проекту. Терміни та умови написання грантового проекту. Освітній і персональний менеджмент. Завершення проекту. Підведення підсумків. Звіт про виконаний проєкт.	2
Тема 1.6. Характеристика етапів подання проєктної заявки. Шляхи впровадження грантового проекту. Початок роботи над проєктною заявкою. Резюме/анотація проекту. Постановка проблеми. Мета і завдання. Цільові групи. Припущення/ризик. Очікувані результати. Механізм оцінювання. Життєздатність проекту/подальше фінансування. План реалізації проекту.	2
Тема 1.7. Підбір та характеристика ресурсів для пошуку освітніх програм, грантів та стипендій. Опис широковідомих організацій, які доволі системно працюють з Україною: NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY – фонд з українських ініціатив розвитку демократії, співпраці та активності різних верств населення. Фонд – CHARLES STEWART MOTT FOUNDATION. Програма «Молодь в дії» (пріоритетні напрямки фінансування; Європейська волонтерська служба; Молодіжні обмін; Тренінги та мережеві проєкти). Міжнародний вишеградський фонд – пріоритетні напрямки: наукова співпраця і наукові дослідження; освіта (семінари, літні школи); молодіжні обміни; транскордонна співпраця Польща-Словаччина-Україна або Угорщина-Словаччина-Україна. Програма польсько-українських обмінів молоді. Програма «Зміни в регіоні» – RITA – пріоритетні напрямки фінансування: системні зміни; соціальна політика і система освіти; розвиток місцевого самоврядування і місцевих громад; розвиток НДО, підприємництва; права людини; захист довкілля тощо. Фонд – INTERCULTURAL INNOVATION AWARD – з інновацій.	2
Разом за змістовий модуль 1	14
<i>Змістовий модуль 2.</i>	
Академічна мобільність як фактор інтеграції України у європейський науково-освітній простір	
Тема 2.1. Освітні програми країн Європейського Союзу (ERASMUS+ мобільність студентів та викладачів у вищій школі; співробітництво для інновацій та обміну кращими практиками, підтримка реформ у сфері вищої освіти). Напрямами діяльності Програми ЄС Еразмус на 2021-2027 рр. у сферах освіта та професійний розвиток, молодь і спорт. Основні цілі програми (сприяння академічній мобільності у сфері освіти та професійного розвитку; сприяння неформальній та інформальній навчальній мобільності у сфері молоді; сприяння навчальній мобільності персоналу сфери спорту). Досягнення розвитку	2

співпраці, якості, інклюзії, креативності та інновацій на рівні організацій і впровадження стратегій у сфері освіти, професійного розвитку, молоді та спорту. Викладання, навчання та проведення досліджень з питань європейської інтеграції, зокрема щодо майбутніх викликів та можливостей Європейського Союзу в межах напряму Жан Моне.	
<p>Тема 2.2. Міжнародна програма ERASMUS MUNDUS, її мета, характеристика. Діяльність в рамках напряму Жана Моне (сприяння досконалості євроінтеграційних студій у вищій освіті; основні види діяльності за напрямом). Викладання й дослідження (Кафедри, Модулі та Центри досконалості). Дебати між представниками науково-педагогічних кіл та академічні обміни (мережі та проекти). Підтримка діяльності організацій або асоціацій. Створення знаку якості «Жан Моне». Надання операційних грантів окремим закладам.</p>	2
<p>Тема 2.3. Міжнародна програма TEMPUS, її мета, характеристика. Етапи розвитку Програма Темпус: Реформування навчальних планів і програм (модернізація початкових планів відповідно до Європейської системи накопичення та трансферу кредитів (ECTS) серед дисциплін відповідно до наведених в конкурсній документації Subject Area). Удосконалення процесів управління та врядування в системі вищої освіти (управління ВНЗ та аспірантські послуги, інституційна та фінансова автономія, запровадження механізмів забезпечення якості, рівний та прозорий доступ до вищої освіти, розвиток міжнародних зв'язків). Посилення зв'язків між освітою та суспільством (підготовка неуніверситетських викладачів, співпраця з підприємствами, тренінгові курси для державних службовців (міністерства, регіональні та місцеві органи влади), навчання протягом життя, трикутник знань: освіта–інновації–дослідження, рамки кваліфікацій). Країни-учасники програми Темпус IV. Проекти, що профінансовано у межах програми Темпус IV.</p>	2
<p>Тема 2.4. Освітні програми Великобританії та Франції. Вища освіта в університетах Великобританії (British Council). Програма стипендій Чівнінг для післядипломного навчання. Програма університетського коледжу Лондона. Програми навчання Лондонського університету. Стипендії на навчання в Брайтонському університеті. Стипендіальна програма гостинності коледжу Кебриджу. Освітні програми університетів Единбургу, Оксфорд Бруку, Ричмонду.</p> <p>Програма королівського товариства Великобританії. Асоціація «Франція-Україна» інновації і трансфер. Національний центр наукових досліджень Франції.</p>	2
<p>Тема 2.5. Освітні програми США та Німеччини. Програми</p>	2

Федерального міністерства освіти та наукових досліджень Німеччини. Фонд Спенсера (США). Індивідуальні гранти Фулбрайт. Фонд Бредлі (США). Програма стипендій ім. Едмунда С. Маскі (Muskie). Стипендії AIESEC. Освітні програми університетів Каліфорнії, Дж. Вашингтона, Пенсільванії, Мічигану. Стажування у США в рамках Всеукраїнського конкурсу Програми «Громадські зв'язки».	
Тема 2.6. Програма «Горизонт 2020», її сутність, мета, характеристика. Горизонт 2020 (об'єднання Рамкової програми досліджень та інноваційного розвитку (РП), Рамкової програми конкурентоспроможності та інновацій (СІР) та Європейського інституту інновацій та технологій (ЕІТ). Структура та пріоритети. Схеми фінансування. Умови участі. Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІП України).	
Тема 2.7. Міжнародні Літні школи, їх сутність, характеристика, класифікація. Як знайти літню школу і подати заявку. Summer School on Investigative Reporting 2021. Transparency International School on Integrity – щорічна школа боротьби з корупцією для майбутніх лідерів. The Climate-KIC Journey.	2
Разом за змістовий модуль 2	14
Всього	28

6.2. Практичні заняття

Тема	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>	
Грантова політика у міжнародному освітньому просторі. Особливості підготовки грантового проекту.	
1. Загальна характеристика дисципліни. Фонди та гранти: визначення, специфіка і класифікація. Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Вибір фонду. Пошук гранту. Інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела пошуку грантів. Розробити власний проект на отримання гранту.	2
2. Європейська грантова система підтримки наукових досліджень як основа міжнародної співпраці науковців. Види грантів та типи організацій, що її надають. Побудова грантів наукових досліджень. Підбірка та коротка характеристика ресурсів для пошуку освітніх програм, грантів та стипендій.	2
3. Загальні дані про європейські грантоутворюючі організації, Канади, США, Японії. Освітні гранти країн Європейського Союзу, Канади, США, Японії тощо. Грантова	2

<p>програма «Pontica Magna», стипендіальні гранти фонду Джина Хааса і т.д. Стипендії для молодих науковців, викладачів, дослідницькі гранти вітчизняних та зарубіжних фондів: Міжнародний Вишеградський фонд (The International Visegrad Fund – IVF), Фонд Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства (ЄІСП), (ENPI Cross-border Cooperation Programme), програма «Марії Кюрі» сьомої рамкової програми ЄС (Marie Curie International Incoming Fellowship), Європейський науковий фонд (European Science Foundation), Бельгійський національний фонд підтримки наукових досліджень (Belgian National Fund for Scientific Research), Німецька академічна служба обмінів (Deutscher Akademischer Austausch Dients), Фонд громадських досліджень і розвитку (Civilian Research and Development Foundation (CRDF), IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів) International Research and Exchanges Board тощо.</p>	
<p>4. Структура підготовки проєкту на отримання гранту. Розробка проєкту (структура, базові елементи, пріоритети). Моніторинг можливих джерел фінансування (державні та приватні фонди). Бюджет проєкту. Визначення ліміту часу для виконання проєкту. Виконавці проєкту.</p>	2
<p>5. Написання наукового проєкту. Фактичне написання грантового проєкту. Освітній і персональний менеджмент. Завершення проєкту. Підведення підсумків. Звіт про виконаний проєкт.</p>	2
<p>6. Характеристика етапів подання проєктної заявки. Шляхи впровадження грантового проєкту. Початок роботи над проєктною заявкою. Резюме/анотація проєкту. Постановка проблеми. Мета і завдання. Цільові групи. Припущення/ризик. Очікувані результати. Механізм оцінювання. Життєздатність проєкту/подальше фінансування. План реалізації проєкту.</p>	2
<p>7. Підбір та характеристика ресурсів для пошуку освітніх програм, грантів та стипендій. National endowment for democracy. Charles Stewart Mott Foundation. Програма «Молодь в дії». Міжнародний Вишеградський фонд. Словацький фонд з підтримки місцевих заходів. Програма польсько-українських обмінів молоді. Програма «Зміни в регіоні» – Rita. Intercultural innovation award.</p>	2
Разом за змістовий модуль 1	14
<p><i>Змістовий модуль 2.</i> Академічна мобільність як фактор інтеграції України у європейський науково-освітній простір</p>	
<p>1. Освітні програми країн Європейського Союзу (ERASMUS+ мобільність студентів та викладачів у вищій школі; співробітництво для інновацій та обміну кращими практиками, підтримка реформ у сфері вищої освіти). Програма</p>	4

ЄС Еразмус на 2021-2027 рр. Індивідуальний підбір та написання індивідуальної заявки на академічну мобільність по програмі ERASMUS+ KA1.	
2. Міжнародна програма ERASMUS MUNDUS, її мета, характеристика. Розвиток потенціалу вищої освіти. Стратегічні партнерства. Жан Моне та список університетів і інших організацій з України – реципієнтів-виконавців проєктів з контактами.	2
3. Міжнародна програма TEMPUS, її мета, характеристика. Успішний досвід реалізованих проєктів. Аналіз трансформації міжнародної програми TEMPUS в Erasmus+.	2
4. Освітні програми Великобританії та Франції. Вища освіта в університетах Великобританії (British Council). Програма стипендій Чівнінг для післядипломного навчання. Програма університетського коледжу Лондона. Програми навчання Лондонського університету. Стипендії на навчання в Брайтонському університеті. Стипендіальна програма гостинності коледжу Кебриджу. Освітні програми університетів Единбургу, Оксфорд Бруку, Ричмонду. Програма королівського товариства Великобританії. Асоціація «Франція-Україна» інновації і трансфер. Національний центр наукових досліджень Франції.	2
5. Освітні програми США і Німеччини. Програми Федерального міністерства освіти та наукових досліджень Німеччини. Фонд Спенсера (США). Індивідуальні гранти Фулбрайт. Фонд Бредлі (США). Програма стипендій ім. Едмунда С. Маскі (Muskie). Стипендії AIESEC для студентів. Освітні програми університетів Каліфорнії, Дж. Вашингтона, Пенсільванії, Мічигану. Стажування у США в рамках Всеукраїнського конкурсу Програми «Громадські зв'язки». Міжнародний Вишеградський фонд.	2
6. Програма «Горизонт 2020», її сутність, мета, характеристика. Горизонт 2020 (об'єднання Рамкової програми досліджень та інноваційного розвитку (РП), Рамкової програми конкурентоспроможності та інновацій (СІР) та Європейського інституту інновацій та технологій (ЕІТ). Структура та пріоритети. Схеми фінансування. Умови участі. Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІП України).	2
7. Міжнародні Літні школи, їх сутність, характеристика, класифікація. Пошук літньої школи і подача заявки. Summer School on Investigative Reporting 2021. Transparency International School on Integrity – щорічна школа боротьби з корупцією для майбутніх лідерів. The Climate-KIC Journey.	2
Разом за змістовий модуль 2	16
Всього	30

6.3. Самостійна робота

П/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>		
Грантова політика у міжнародному освітньому просторі. Особливості підготовки грантового проекту		
1	Сутність понять «проект», «міжнародні проекти в освіті», «міжнародна програма», «грант», «проектна заявка».	7
2	Підбірка та коротка характеристика ресурсів для пошуку освітніх програм, грантів та стипендій.	6
3	Програма дослідницьких стипендій Карнегі (Carnegie Research Fellowship Program), її мета, загальна характеристика.	7
4	Знаходження та відбір під власні вподобання, можливості, потреби діючу міжнародну освітню стипендійну програму, розробка і подання необхідних апікаційних документів. Здійснення самоаналізу апікаційного процесу.	6
5	Розроблення власного проекту на отримання гранту.	7
6	Членство України у Міжнародних організаціях з розвитку освіти.	6
7	Співпраця Міністерства освіти і науки України з Британською Радою. Фінський фонд місцевого співробітництва.	6
Разом за змістовий модуль 1		45
<i>Змістовий модуль 2.</i>		
Академічна мобільність як фактор інтеграції України у європейський науково-освітній простір		
1	Міжнародна програма ERASMUS+, її мета та характеристика.	7
2	Міжнародна програма ERASMUS MUNDUS, її мета та характеристика.	7
3	Міжнародна програма TEMPUS, її мета та характеристика.	7
4	Стипендії на навчання в Брайтонському університеті. Стипендіальна програма гостинності коледжу Кебриджу. Освітні програми Единбургу, Оксфорд Бруку, Ричмонду.	6
5	Індивідуальні гранти Фулбрайт. Фонд Бредлі (США). Програма стипендій ім. Едмунда С. Маскі (Muskie). Оформлення грантової заявки на тему наукового дослідження для конкурсу грантів для молодих учених або індивідуальної заявки на академічну мобільність.	6
6	Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІП України).	6
7	Пошук літньої школи і подача заявки.	6
Разом за змістовий модуль 2		45
Всього		90

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Розкрити сутність поняття «грант», їх види.
2. Програма «Горизонт 2020», її сутність, мета, характеристика.
3. Освітні програми ЮНЕСКО, їх мета, характеристика.
4. Зробити підбірку та коротку характеристику ресурсів для пошуку освітніх програм, грантів та стипендій.
5. Віднайти та відібрати під власні вподобання, можливості, потреби діячу міжнародну освітню стипендійну програму, розробити і подати необхідні аплікаційні документи. Здійснити самоаналіз аплікаційного процесу.
6. Розробити власний проект на отримання гранту.
7. Програма наукових досліджень та навчання «Євратом», її сутність, мета, характеристика.
8. Міжнародний фонд «Відродження», характеристика його діяльності.
9. Міжнародні Літні школи, їх сутність, характеристика, класифікація.
10. Міжнародна європейська інноваційна науково-технічна програма «EUREKA», її мета, характеристика.
11. Програма НАТО «Наука заради миру», її сутність, мета та характеристика.
12. Фонд Конрада Аденауера, його мета та особливості діяльності.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційних та практичних занять використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, робота з документами та он-лайн даними. Лекційні заняття проводяться у формі бесіди з застосуванням методик критичного мислення, дискусійного обговорення проблемних питань. На практичних заняттях виконуються ситуаційні завдання (case study) з додержанням вимог академічної доброчесності.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи аспірантів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді, доповіді з предмету вивчення, практичні, самостійні, опитування у вигляді тестових завдань та виконання ситуаційних завдань (індивідуальних).

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдань.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою, оцінювання за якою переводяться у бали.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляються здобувачам у журнал оцінок академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі іспиту. Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка здобувачів за лекційне заняття проводиться в дискусіях, обговореннях, виконанні ситуаційних завдань і коротких інформаційних доповідях.

Оцінку на практичному занятті аспірант отримує за роботу над пошуком освітніх програм, грантів та стипендій, заповненню аплікаційних документів та подачі заявок на академічні обміни, презентації, активність під час обговорень.

Під час модульного контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є контрольна робота, що складається з трьох частин: тестової, відкритих запитань та ситуаційних завдань.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та

	докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо повно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що аспірант не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих здобувачем оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність здобувача на занятті у формулі приймається як «0».

Під час проведення іспиту навчальні досягнення здобувачів оцінюються за п'ятирівневою шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно з можливістю повторного складання, незадовільно з обов'язковим повторним вивченням.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти
за підсумкового контролю «іспит»**

Види робіт	Лекції	Практи- чні заняття	Самос- тійна робота	Модуль- ний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загаль- ний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint.
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії.
3. Нормативно-технічна документація.
4. Роздаткові матеріали ситуаційних завдань.
5. Інформаційні ресурси професійного спрямування.

Технічні засоби:

1. Проектор.
2. Комп'ютерні аудиторії.
3. Сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей (Zoom, Viber, Whats App Messenger).
4. Прикладне та системне програмне забезпечення, встановлене в аудиторіях: (MS Office, MS Word, MS Excel, MS Power Point).

Програми:

1. Дистанційна платформа Moodle.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Hoefler R. Funded: successful grantwriting for your nonprofit. Richard Hoefler. Oxford University Press, 2017. 196 p.

2. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень проєктів з виконання наукових досліджень і розробок» від 27 грудня 2019 р. № 1170.
3. Digital Revolutions in Public Finance: International Monetary Fund, 2017. 363 p.
4. Hudson M. Fund Managers: The Complete Guide. Matthew Hudson. Wiley, 2020. 368 p.
5. Weinstein S. The Complete Guide to Fundraising Management. Stanley Weinstein, Pamela Barden. Wiley, 2017. 335 p.
6. Gorsevski E.W. Writing Successful Grant Proposals. Ellen W. Gorsevski. SensePublishers, 2016. 88 p.

Додаткова література

7. Digital Revolutions in Public Finance: International Monetary Fund, 2017. 363 p.
8. Forsyth P. How to Write Reports and Proposals, Second Edition. Patrick Forsyth Revised, Second Edition. 2010. 126 p.
9. Gorsevski E.W. Writing Successful Grant Proposals. Ellen W. Gorsevski. Sense Publishers, 2016. 88 p.
10. Griffiths D. The Grant Writing and Funding Coach: Target and Acquire the Funds You Need. Deborah Griffiths. Self-Counsel Press, 2017. 120 p.
11. Hudson M. Fund Managers: The Complete Guide. Matthew Hudson. Wiley, 2020. 368 p.
12. Weinstein S. The Complete Guide to Fundraising Management. Stanley Weinstein, Pamela Barden. Wiley, 2017. 335 p.
13. Mills, T.C. The Econometric Modelling of Financial Time Series. Cambridge University Press, 2018. 213 p.

Інтернет ресурси

14. ГОРИЗОНТ-2020. URL : <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>
15. CORDIS - Community Research & Development Information Service URL : <http://cordis.europa.eu>
16. Framework Program HORYZON 2020 URL : <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>.
17. ESF. European Science Foundation. URL : <http://www.esf.org>.
18. COST. European Cooperation in the field of Scientific and Technical research. URL : <http://www.cost.esf.org>
19. EUREKA. European Research Coordination Agency URL : <http://www.eurekanetwork.org>.
20. EUROSTARS. Co-funded by EUREKA member countries and the EU HORIZON-2020. Programme, програма, яка фінансується спільно країнами – членами EUREKA та програмою Євросоюзу URL : www.eurostars-eureka.eu.